Dosarul nr. 21r-1468/23 Prima instanță : Judecătoria Anenii Noi sediul *****
Nr. 1-23025156-02-21r-05062023 Judecător : Alexandru Bogdan

D E C I Z I E

27 decembrie 2023 municipiul Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Spoială Alexandru
Judecătorii Băbălău Denis și Gîrbu Silvia

judecat, în ordine de recurs, fără prezența părților la proces, recursurile directorului Penitenciarului nr. 8 *****, Sergiu Mîrzac, al avocatului Serghei Costin în numele condamnatului Balan ***** și cel al condamnatului declarate împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi sediul ***** nr. 21ji-52/2023 din 12 mai 2023, la demersul administrației Penitenciarului nr. 8 *****, privind înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, conform art. 92 Cod Penal RM, în privința condamnatului Balan *****.

Cauza s-a aflat pe rolul:

-primei instanțe de la data de 17.02.2023 până la data de 12.05.2023;

-instanța de recurs de la data de 05.06.2023 până la data de 27.12.2023;

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă:

1. La 17.02.2023, în adresa instanței a parvenit spre examinare demersul administrației Penitenciarului nr.8-*****, cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatului Balan *****, în temeiul art. 92 Cod penal.

Potrivit demersului, condamnatul Balan ***** a fost condamnat la 16 aprilie 2021 prin sentinței Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, în baza art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă de 5 ani 04 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Curtea de Apel Chișinău la data de 26.10.2021, a menținut fără modificări sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 16.04.2021. La 23.08.2022 Judecătoria Anenii Noi, sediul ***** în temeiul art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea 243 din 24.12.2021 privind amnistia, reduce termenul pedepsei cu 1/3, ce constituie 1 an 09 luni 10 zile. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 25.08.2022 i s-au aplicat prevederile art. 473^2 -473^4 CPP şi s-a redus termenul pedepsei cu 98 zile. Începutul termenului se calculează din 16.04.2021 și până la 30.07.2024. La data de 08.02.2023, a executat real 1 an 09 luni și 23 zile, termenul neexecutat 1 an 05 luni 22 zile. Nu dispune de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, stimulări și sancțiuni nu are. Conform dosarului personal a participat în cadrul a unei ore informative și dispune de 24 ore munci neremunerate.

În demersul administrației penitenciarului s-a solicitat înlocuirea părții neexecutate din

pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în privința condamnatului Balan *****.

2. *Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul ***** nr. 21ji-52/2023 din 12 mai 2023* s-a respins, demersul administrației Penitenciarului nr.8-*****, cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatului Balan *****, ca fiind neîntemeiat.

3. *Nefiind de acord cu încheierea menționată a declarat recurs directorul Penitenciarului nr. 8 *****, Sergiu Mîrzac,* prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admis demersul Penitenciarului nr. 8 *****, în privința condamnatului Balan ***** privind aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 92 Cod penal.

În motivarea recursului a invocat că, concluziile instanței de judecată sunt greșite, or, în opinia administrației penitenciarului art. 92 Cod penal, în privința condamnatului Balan ***** poate fi aplicat. Astfel, de către instanța de judecată în cadrul examinării cauzei nu s-a ținut cont că, de către administrația penitenciarului au fost prezentate documente confirmative privind concluzia administrației locului de detenție, precum că condamnatul întrunește condițiile art. 92 Cod penal.

Indică recurentul că condamnatul a participat la diverse programe socio-educative: „Programul informativ de adaptare la mediul penitenciar pentru deținuții noi sosiți", „Program informativ privind modul şi condițiile de încadrare în cîmpul muncii a persoanelor private de libertate", „Program de educație pentru sănătate în mediul deținuților", „Program de reducere a violenței", „Program de dezvoltare a abilităților sociale". Toate acestea au dus la concluzia membrilor comisiei penitenciarului că deținutul Balan ***** a stat pe calea corijării şi a fost caracterizat satisfăcător.

Consideră concluzia instanței de judecată privitor la comportamentul condamnatului ca fiind una pripită și unilaterală.

Afirmă reprezentantul instituției penitenciare că instanța de fond însă nu a studiat pe deplin toate datele referitoare la personalitatea condamnatului, pe cale de consecință examinând dosarul unilateral și neobiectiv ignorând neîntemeiat concluziile comisiei penitenciare care în virtutea atribuțiilor sale efectuează diferite activități în scopul eficientizării procesului de educare și resocializare a condamnaților.

Consideră că în asemenea circumstanțe ale speței, deținutul Balan ***** în mod rațional nu trebuie să execute integral pedeapsa stabilită ținând cont de comportamentul său manifestat pe parcursul aflării în detenție, caracterul şi gradul prejudiciabil al faptei, gravitatea, modul comiterii infracțiunii, pericolul pe care îl prezintă pentru societate, personalitatea acestuia.

Opinează recurentul că se constată cu certitudine că condamnatul Balan ***** întrunește în totalitate condițiile stabilite la art.92 Cod penal, or, acesta a realizat programul individual de executare a pedepsei, comportamentul pe parcursul executorii pedepsei fiind apreciat pozitiv, evaluat cu risc de recidivă redus şi corectarea acestuia este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Astfel, se consideră că, demersul Penitenciarului nr. 8 ***** înaintat privind posibilitatea aplicării-în privința-condamnatului Balan ***** a prevederilor art. 90 CP este unul întemeiat.

Remarcă că concluzia instanței privitor la comportamentul condamnatului, este una pripită şi unilaterală, astfel instanța de fond nefondat a ignorat argumentele reprezentantului administrației, comisiei penitenciarului menționate mai sus, examinând astfel cazul unilateral

şi neobiectiv.

4. *Nefiind de acord cu încheierea menționată a declarat recurs avocatul Serghei Costin în numele condamnatului Balan *****,* prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admis demersul Penitenciarului nr. 8 *****, în privința condamnatului Balan ***** privind aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 92 Cod penal.

În motivarea recursului apărarea a invocat că, instanța eronat a interpretat prevederile art. 92 CP care prevede - în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave şi grave, instanța de judecată, ţinînd cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară. înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă şi jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă.

Consideră că, a stat pe calea corijării, nu prezintă pericol pentru societate şi din aceste considerente întrunește condițiile prevăzute în art. 92 CP, fapt din care administrația Penitenciarului nr. 8 ***** a şi înaintat demersul cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Termenul de pedeapsă executat efectiv permite aplicarea în privința sa a prevederilor art. 92 CP.

Afirmă apărarea că instanța a ignorat şi concluzia membrilor comisiei Penitenciarului nr. 8-***** din 08.02.2023, potrivit dosarului personal al condamnatului şi, respectiv, raportului de evaluare privind comportamentul condamnatului prezentat, se deduce că condamnatul Balan ***** este caracterizat pozitiv, nu a fost stimulat şi sancționat, a participat la munci neremunerate - 24 ore fapt care confirmă că pedeapsa penală a atins scopul.

5. *Nefiind de acord cu încheierea menționată a declarat recurs condamnatul Balan *****,* prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admis demersul Penitenciarului nr. 8 *****, în privința condamnatului Balan ***** privind aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 92 Cod penal.

În motivarea recursului apărarea a invocat că pe parcursul executării pedepsei nu a avut abateri disciplinare, a efectuat muncă pe tot parcursul detenției în Penitenciarul nr. 8 *****, se caracterizează pozitiv, fapt ce consideră posibilă aplicarea prevederilor art. 92 CP.

6. ***Procedura citării legale executată.***

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 8 *****, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului prin intermediul poștei electronice (fapt confirmat prin dovada expedierii anexată la materialele cauzei) și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) CPP a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

7. *Colegiul penal, audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei, consideră recursurile directorului Penitenciarului nr. 8 *****, Sergiu Mîrzac, al avocatului Serghei Costin în numele condamnatului Balan ***** și cel al condamnatului declarate împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi sediul ***** nr. 21ji-52/2023 din 12 mai 2023 ca fiind nefondate și pasibile de a fi respinse, reieșind din următoarele considerente:*

8. În prim plan, cu referire la norma de procedura aplicabilă speței, Colegiul penal reține că, potrivit art.3 Codul de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească. Legea procesuală penală poate avea efect ultraactiv, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, *pot rămâne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă. Caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă*.

Potrivit dispozițiilor finale și tranzitorii a Legii nr.245 din 31.07.2023, art. V alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenționale pentru care au fost stabilite data ședinței de judecată *se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.*

9. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

Potrivit art. 448 alin.(1) Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs*.

În conformitate cu art.449 Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.*

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) lit. a) Cod procedură penală, *judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Conform art.469 Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal);* ***2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal);*** *3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării*

pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.4722 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.101 din Codul penal); 131) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.961 din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 101 din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 171) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați

Potrivit prevederilor art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, care stabilește că chestiunile specificate art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. *Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 și 267 din Codul de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.*

Alin.(2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) și 18) poate servi și cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1) și 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art. 266 alin. (3) din Codul de executare.

Conform prevederilor 469 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă

(art.92 din Codul penal).

În conformitate cu art. 92 Cod penal, (1) în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave și grave, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară. (2) înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă. (3) la înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă. Instanța de judecată poate alege orice pedeapsă mai blândă, din cele specificate la art. 62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse. (4) la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligațiile prevăzute la art.90 alin. (6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat.

10. Colegiul Penal constată că, Balan ***** a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 16.04.2021, în baza art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, la 5 ani 4 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, începând din 16.04.2021.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2021, s-a respins ca nefondat apelul apărării, cu menținerea sentinței.

Potrivit deciziei Curții Supreme de Justiție din 18.05.2022, s-a decis inadmisibilitatea recursurilor ordinare, ca fiind vădit neîntemeiate.

Potrivit demersului adresat, începutul executării pedepsei cu închisoare în privința condamnatului se consideră din 16.04.2021, iar sfârșitul termenului de executare a pedepsei expiră la 15.08.2026 cu aplicarea actului de amnistie la 05.11.2024 cu 98 zile reduse prin aplicarea prevederilor art. 473^2 -473^4 CPP la 30.07.2024.

Conform extrasului din procesul-verbal nr. 2 al Comisiei Penitenciarului nr. 8-***** din 08 februarie 2023, privind posibilitatea aplicării prevederilor art. 92 CP RM, față de condamnatul Balan *****, Comisia a hotărât că condamnatul Balan ***** întrunește condițiile prevăzute de norma art. 92 CP al RM și s-a votat pentru admiterea cererii, privind expedierea materialelor în instanța de judecată.

11. În lumina considerentelor enunțare supra, instanța de recurs consideră că, deocamdată, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatului nu este posibilă şi, prin urmare, demersul este înaintat prematur, or reieșind din caracterul și natura faptei comise de condamnat, instanța are suficiente temeiuri de a presupune că, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința acestuia, nu va fi o măsură echitabilă în raport cu fapta comisă, consecințele infracțiunii și cu necesitatea corectării depline a condamnatului.

Totodată, la soluționarea demersului privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța a luat în calcul inclusiv gradul prejudiciabil şi gravitatea infracțiunii săvârșite, persoana condamnatului. Pedeapsa pe care o execută condamnatul urmează să conducă la realizarea scopului de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

12. Reieşind din materialele cauzei și dosarului personal prezentat de către administrația Penitenciarul nr. 8 *****, se atestă că condamnatul Balan ***** a fost încadrat la munci

neremunerate în conformitate cu prevederile art. 234 alin. (3) Cod de Executare RM 24 ore.

La fel, din materialele dosarului personal al condamnatului urmează că, Balan ***** la data examinării demersului a ispășit ½ din termenul stabilit conform sentinței de condamnare (cu reducerea termenului cu aplicarea actului de amnistie și a constatarea deținerii în condiții de detenție inumane), însă nu a realizat programul individual de executare a pedepsei. Din motive dependente de voința acestuia, astfel nu a realizat programul individual de executare a pedepsei., astfel urmând a se ține cont și de termenul pedepsei închisorii executat, care este unul mult prea mic la etapa actuală, factor care denotă caracterul nejustificat al demersului. Or, condamnatul a beneficiat de reducere a pedepsei în baza amnistiei și condițiilor de detenție.

Subsidiar, Colegiul notează caracterul nejustificat al aplicării cerințelor art. 92 CP al RM, reieșind din faptul că, condamnatul Balan ***** ispășește pedeapsa pentru comiterea infracțiuni grave, iar reieșind din consecutivitatea infracțiunilor săvârșite, îşi dădea seama de numărul consecințelor rezultate, se dă dovadă că nu se încadrează sub prevederile acestei Legi şi acesta nu păşeşte pe calea corijării, în pofida faptului că pe parcursul ispășirii pedepsei a realizat o parte din activitățile planificate, astfel Colegiul constată că pe parcursul ispășirii pedepsei condamnatul nu s-a corectat.

Concomitent din materialele dosarului personal al condamnatului urmează că, lui Balan ***** au stabilit factorii criminogeni printre care lipsa resurselor de venit, stabile, săvârșirea infracțiunii cu aplicarea violenței, săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, lipsa locului de trai, factori de natură educațională și profesională fapt ce se demonstrează comportamentul ultimului, astfel instanța constată că pe parcursul ispășirii pedepsei condamnatul nu s-a corectat (f.d. 20).

Potrivit raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului s-a stabilit că condamnatul nu a realizat programul individual de muncă (f.d. 17 verso).

Conform demersului instituției Penitenciare, s-a constatat că, aplicarea art. 92 CP al RM, este posibilă din data de 26.01.2023, adică după executarea a ½ din termenul de pedeapsă. Partea reală a pedepsei executate la data de 08.02.2023, este de 1 an, 09 luni, și 23 zile, iar sfârșitul termenului este data de 15.08.2026 însă cu aplicarea actului de amnistie la sfârșitul termenului este considerat la 05.11.2024 și cu 98 zile reduse prin aplicarea prevederilor art. 473^2 -473^4 CPP sfârșitul termenului este considerat la 30.07.2024, partea neexecutată a pedepsei, este de 1 an, 05 luni și 22 zile (cu aplicarea actului de amnistie și cu reducerea pedepsei prin aplicarea prevederilor art. 473^2 -473^4 CPP), termen care în viziunea Colegiului este mult prea mic și neechitabil, pentru a considera posibilă corectarea și reeducarea condamnatului în spiritul respectării legii.

13. Prin urmare Colegiul reține că înlocuirea pedepsei închisorii cu o pedeapsă mai blândă poate avea loc numai în privința condamnaților care execută pedeapsa pentru săvârșirea unor infracțiuni ușoare, mai puțin grave sau grave, indiferent dacă este sau nu reparată dauna cauzată prin infracțiune, precum și faptul executării efective cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă.

Circumstanțele în cauză denotă că, în cazul dat, înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă este prematură și contrară scopului pedepsei penale, la moment nefiind posibilă reintegrarea condamnatului în societate, deoarece acest lucru nu va contribui

la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni, cu atît mai mult că condamnatul în realitate acesta nu a executat nici jumătate din termenul respectiv al pedepsei aplicate.

Colegiul penal, având în vedere cele menționate, consideră concluzia instanței întemeiată, astfel că, condamnatul Balan ***** nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal.

Reieșind din caracterul, natura și rezonanța faptei comise de condamnat, instanța a avut suficiente temeri a presupune că înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatului, la această etapă de executare a pedepsei ar fi de natură să stârnească o reacție de dezaprobare generală puternică din partea societății civile, astfel încât într-o asemenea situație continuarea executării pedepsei închisoarea se justifică totalmente. Or, în speță reintegrarea condamnatului în societate nu este posibilă la moment, deoarece timpul real executat nu este proporțional în raport cu gravitatea faptei comise, iar înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă nu va fi o măsură echitabilă în raport cu fapta comisă, consecințele infracțiunii și cu necesitatea corectării depline a condamnatului, totodată cu gradul prejudiciabil care decurge din însăși natura valorilor sociale vătămate sau periclitate, afectează victima atât pe plan social cât și pe plan psihologic și este o consecință dură, pe care condamnatul trebuie să realizeze și să nu mai repete asemenea acțiuni.

La fel, Colegiul penal atestă că lăsarea în libertate a persoanei condamnate pentru faptele respective incriminate de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal pentru o infracțiune săvîrșită cu aplicarea violenței, condamnatului după executarea a ½ din termenul de pedeapsă nu reprezintă o decizie care să corespundă scopului pedepsei penale, iar termenul de pedeapsă executat real în opinia instanței este insuficient astfel încât să justifice aplicarea art.92 Cod penal în privința condamnatului în raport cu infracțiunea săvârșită și termenul pedepsei stabilit de instanța de judecată.

14. Din economia normei art. 92 CP al RM, înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată dacă instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei. O atare concluzie urmează a fi trasă în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai şi medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alţi condamnați, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezența sancțiunilor disciplinare valabile la momentul soluționării demersului.

Așa fiind, reieșind din prevederile sus-citate şi raportându-le la situația de fapt descrisă, în corelație cu Recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție, Colegiul penal consideră că înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă este prematură precum şi corectarea condamnatului, fără a mai executa o parte din pedeapsă nu este posibilă şi, prin urmare, demersul administrației Penitenciarului nr. 8 ***** este înaintat pretimpuriu, or, în speța dată, Colegiul penal constată că, la momentul soluționării chestiunii date, condamnatul Balan ***** nu a păşit pe calea corijării și reeducării sale, acesta urmînd a executa integral termenul pedepsei închisorii stabilit prin actul de condamnare.

Nu în ultimul rând, la soluționarea demersului privind înlocuirea părții neexecutare din

pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, săvârșite de Balan ***** dar și caracterul faptelor infracționale comise, în raport cu termenul pedepsei închisorii real executat, ca în cumul luate, să conducă la aceea ca pedeapsa, în prezența căreia se află condamnatul, să aibă drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea lui Balan *****, cât şi a altor persoane.

Astfel, instanța de recurs constată că, efectiv, din termenul de pedeapsă de 5 ani și 4 luni stabilit definitiv condamnatului, acesta a executat efectiv pînă la data de 08.02.2023 termenul de 1 ani, 08 luni, și 23 zile, ceea ce constituie un termen prea mic, și în opinia instanței, ținând cont de scopul pedepsei penale şi circumstanțele specifice al cazului, în care s-au săvârșit faptele prejudiciabile, dar şi în contextul altor situații similare în care s-au aplicat prevederile art. 92 CP al RM, la momentul dat, înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă este prematură în principiu, corespunzător, față de condamnatul Balan ***** nu poate fi aplicată înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, în condițiile art. 92 CP al RM, la etapa actuală, având în vedere termenul pedepsei închisorii neexecutat, motiv din care recursul declarat de directorul instituției penitenciare nr. 4 Cricova urmează a fi respins.

15. Prin urmare, în opinia Colegiului, față de condamnatul Balan ***** nu poate fi aplicată înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, în condițiile art. 92 CP al RM, or corectarea şi reeducarea condamnatului este irealizabilă, urmând astfel ca condamnatul să execute definitiv pedeapsa stabilită prin hotărârea judecătorească definitivă, dar care pînă la moment nu este irevocabilă fiind contestată cu recurs ordinar.

Astfel, ținând cont de infracțiunea comisă în baza căreia deținutul execută pedeapsa, de termenul real executat de către condamnat precum și de caracterizarea acestuia instanța just a ajuns la concluzia, că este prematură aplicarea art. 92 din Codul penal în privința condamnatului, astfel că Colegiul penal consideră că, corectarea condamnatului Balan *****, și, ca efect, atingerea scopului pedepsei penale, prevăzut la art. 61 Cod penal, la moment, pot fi obținute numai în condițiile executării depline de către Balan ***** a pedepsei închisorii, stabilite prin sentința de condamnare.

Totodată, necesită de elucidat că, aplicarea înlocuirii părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă este un drept şi o rezervă în atitudine a instanței şi nu ca o obligație, or, înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă se aplică doar cu condiția că instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai şi medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alți condamnați, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative.

În aceste circumstanțe Colegiul concluzionează că, pedeapsa aplicată condamnatului Balan ***** nu poate fi înlocuită cu una mai blândă, astfel că, judecătorul de instrucție corect a respins demersul administrației Penitenciarului nr. 8 *****, privind examinarea posibilității înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art.92 Cod Penal a condamnatului Balan *****.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și

temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

În final, Colegiul penal atestă că recursurile declarate de către directorul Penitenciarului nr. 8 *****, Sergiu Mîrzac, de avocatul Serghei Costin în numele condamnatului Balan ***** și cel de condamnatul Balan *****, împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi sediul ***** nr. 21ji-52/2023 din 12 mai 2023, nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 din Codul de procedură penală pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a cererii de recurs ca fiind nefondată, reținând în acest sens că încheierea instanței de fond este legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost constatate.

16. În conformitate cu prevederile art. 469 - 471 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondate recursurile directorului Penitenciarului nr. 8 *****, Sergiu Mîrzac, al avocatului Serghei Costin în numele condamnatului Balan ***** și cel al condamnatului și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul ***** nr. 21ji-52/2023 din 12 mai 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Gîrbu Silvia